

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: 1 S 1, 1 – 20

Text: 1 S 1, 11 *Chana složila slib. Řekla: „Hospodine zástupů, jestliže opravdu shlédneš na ponížení své služebnice a rozpomeněš se na mne, jestliže na svou služebnici nezapomeněš, ale daruješ své služebnici mužského potomka, daruji jej tobě, Hospodine, na celý život.“*

Dnešní den se slaví jako Den matek. A to přesto, že v naší vyspělé západní společnosti není mateřství vůbec ceněno. Více se totiž cení kariérní rovnoprávnost mužů a žen a mateřství se chápe skoro jako handicap, který ženu ve společnosti a na trhu práce znevýhodňuje.

V době, o níž čteme v bibli, existoval přesně opačný extrém. V neváznosti byly bezdětné ženy. Vidíme to na vztahu dvou žen, Chany a Peniny. Chana děti neměla, Penina ano. Rok co rok při obětních hodech Penina Chanu urážela, že je neplodná. Chanu to velice zraňovalo, ale nedovedla se bránit. Přívaly hořkosti a smutku řešila pláčem. Četli jsme, že ji Penina tak urážela, že Chana pro pláč ani nejedla - a to na obětních hodech, kde se hodovalo, jedlo a pilo. Chana prožívala své postižení velice bolestně. Jako velká černá kletba, která se vznáší nad jejím životem, tak ji pronásledovalo její postižení, které ji diskriminovalo ve společnosti a bránilo jí dívat se do budoucnosti s optimismem a radostí. Nikdy nebude moci vychovávat děti. Nikdy nebude moci dát svému muži to, co mu dala Penina. Je to, jako by se na ni sám Pán Bůh rozhněval. Je těžké potěšit člověka, který nevidí žádnou naději. Její muž Elkána se o to pokoušel. Ujišťoval ji o své lásce, což je ta největší útěcha, jakou je člověk schopen dát. Ovšem i přes tuto úžasnou podporu Chana věděla, že její muž jí nemůže v jejím trápení nijak pomoci. Rozhodla se tedy svěřit svůj problém v modlitbě Hospodinu.

Když si čtete její modlitbu, možná vás zarazí, že Chana složila před Bohem dost závažný slib. Řekla: "Hospodine zástupů, jestliže opravdu shlédneš na ponížení své služebnice a rozpomeněš se na mne, jestliže na svou služebnici nezapomeněš, ale daruješ své služebnici mužského potomka, daruji jej tobě, Hospodine, na celý život." Všimněte si: ona sice prosí o dítě, ale zároveň se ho vzdává pro Hospodina. Práva dítěte nebyla v té době ještě postavena na roveň právům Božím. Nejde ale ani o nějaký neuvážený slib. Jde o to, že Chana ve svém pokoření pochopila, že vlastně všechno, co na tomto světě máme, je stejně jen z veliké Boží milosti, že je to všechno od Pána Boha, a proto mu to přirozeně patří. Dokonce my sami i se svými dětmi. Děti nejsou naše vlastnictví. Je to vlastně Bůh, kdo svěruje své děti do péče lidským rodičům. Přesně to vystihla známá dětská psycholožka Jiřina Prekopová, která jednu ze svých knih trefně nazvala: „Děti jsou hosté, kteří hledají cestu“. Chana si ve své modlitbě uvědomila, že nemůže od Pána Boha žádat nic pro své sobectví, ale všechno pro Boží slávu a službu jemu. I k tomu slouží modlitba – abychom si uvědomili, že Bůh dává své dary ne proto, abychom je pouze majetnický vlastnili, ale abychom je zasvěcovali službě Bohu.

Tolik k obsahu Chaniny modlitby. Ale ještě bych se krátce zdržel u formy, způsobu jakým se modlila. Chana totiž hovořila jen v srdci a pouze její rty se pohybovaly - tak to tam čteme. Ale kněz Élí, když ji pozoroval, domníval se, že je opilá. Jak k tomuto nedorozumění došlo? Musíme říci, že Chana se modlila způsobem, který byl tenkrát dost neobvyklý. Tichá až intimní modlitba tehdy nebyla součástí náboženského rituálu, ale Chana touto formou dává najevo, že její modlitba jde rovnou ze srdce, že jde o osobní záležitost, ne jen o formální a obřadné odříkávání rituálních textů. Byla to opravdu osobní řeč s Bohem. Élí, a to byl kněz,

nepoznal, že se Chana modlí. Jakoby ani nepočítal s tím, že se někdo může takovýmto způsobem opravdově a v skrytu modlit. Není to jediný případ v Bibli, kdy člověk, jenž je v úzkém kontaktu s Bohem, je označen za opilého. Vzpomeňte si na apoštoly o letnicích, kteří byli naplněni Duchem svatým a mluvili o velikých skutcích Božích. Také byli označeni za opilé. Tam, kde se s opravdovou zbožností nepočítá nebo kde ji lidé ani neznají, tam zbožný člověk vypadá skutečně jako z jiného světa nebo jako opilec či blázen. Když se někdo upřímně modlí, vždy se najdou lidé, kteří to budou považovat za opilost nebo za fanatismus. Když jsem co by mládežník chodil do sdružení mládeže, tak jsme např. při modlitební chvíli klečeli. Samozřejmě, že se to někomu z vnějšku zdálo jako bychom byli nějakí fanatici nebo nějaká sekta, protože pokleknutí k modlitbě dnes prakticky z našich evangelických shromáždění vymizelo. A přitom to je poloha pro modlitbu naprosto charakteristická. Jenže z klekátek v lavicích se v evangelickém kostele stala pouhá podložka pro nohy. Jsme jako kněz Élí, kterého také vyvedl z míry způsob, jakým se Chana modlila. On však ihned svůj omyl uznal. Nechal si vysvětlit, že Chana je hluboce zarmoucená a mluvila s Bohem ze své velké beznaděje a žalosti. Když Élí viděl upřímnost její modlitby, vyslovil nad ní ujištění, že ji Bůh jistě vyslyší.

Potom čteme, že Chana šla svou cestou, pojedla a její tvář už nebyla smutná. Je třeba si uvědomit, že se její prosba ještě zdaleka nenaplnila. Ještě nevěděla, zda ji Bůh opravdu vyslyší a jak to všechno dopadne. Ale uvěřila, že Bůh to s ní myslí dobře. Vstala od modlitby a už nebyla smutná. Všechno, co ji trápilo, svěřila Hospodinu. Vylila před ním své srdce. Pověděla mu o své beznaději a o svém zoufalství. Ale teď už není bez naděje. Teď už si nemusí zoufat. Teď už může věřit. Může čekat na Boha. Může se spolehnout na zaslíbení, které jí dal kněz Élí. Má nadějný výhled do budoucnosti, ať už to dopadne jakkoliv. Když vyslovíme modlitbu, i když ještě nic nového nevidíme, tak už jen tím se naše situace změní. Už není stejná jako dřív. Pro Chanu se její situace změnila už v okamžiku, kdy vyslovila svůj slib. Její modlitba k Hospodinu totiž způsobila, že se Chana vnitřně odpoutala od své touhy mít syna a dokázala se jí vzdát ve prospěch Hospodina. Dokázala se povznést nad vlastní touhu. Když ji nyní Bůh vyslyší a dá jí syna, vrátí jej Bohu. A právě v té chvíli, kdy se vzdává práva na své dítě, dostává ujištění o tom, že se jí narodí syn. Čekal snad Pán Bůh, až Chana vysloví tento slib? Myslím, že ne. Domnívám se, že Bůh jen chtěl učinit víc, než zač my dovedeme prosit. A ať už naše prosby vyslychá nebo nevyslychá, zcela určitě si je používá, aby nás samotné proměnil a učinil nás vnímavější, pokornější a moudřejší.

Modlitba: *Hospodine, děkujeme ti, že jsme na tomto světě. Děkujeme ti za své rodiče. Také děkujeme za to, že jsme směli uvěřit v tebe, který jsi nad námi. Ceníme si toho, že se ti můžeme se vším svěřit. Dej, ať ti zasvěcujeme svůj život jako svému nebeskému Otci, jemuž plně věříme. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Bože náš, modlíme se za všechny maminky, které mají dnes svátek. Ty jsi jim svěřil nelehkou úlohu přivádět na svět děti. Prosíme, abys jim přidával sílu k mateřské lásce, která se rozdává bez vypočítavosti a často bez patřičného vděku. Prosíme tě za ty matky ve světě, které nemají svým dětem co dát jíst, které musí své děti skrývat před válkou, prosíme za matky, které žijí v neustálém strachu o své děti. Prosíme, dodej jim odvalu. Prosíme za svobodné nebo rozvedené matky, které jsou na výchovu dětí samy. Dej, ať naleznou pomoc sobě rovnou. Prosíme tě za matky, které matkami být nechťejí a rozhodují se mezi životem a smrtí svých nenarozených dětí. Zastaň se jejich dětí a dej jim ze své milosti život ve spořádané rodině. Prosíme tě za matky starající se o nevlastní děti. Dej, ať v tobě nacházejí zdroj mateřské lásky a soucitu. Prosíme tě za ženy, které touží být matkami a nemohou. Přímlouváme se za ně a prosíme, aby jim podle své vůle požehnal. Prosíme tě, Pane, za matky, které se už staly babičkami a hledají své uplatnění v této nové roli. Dej jim moudrost ve vztahu ke svým dětem i vnoučatům. Nakonec pak tě prosíme za otce v našich rodinách. Probud' je, aby plnili svou úlohu být hlavou rodiny zodpovědně a s láskou. Prosíme o tvé požehnání všem rodinám v našem sboru. Amen.*